

คำนำ

วิชาสารคดี (TH ๓๓๕) เป็นวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหนังสือสารคดี ซึ่งเป็นรูปแบบวรรณกรรมอีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และนิยมอ่านนิยมเขียนกันอย่างแพร่หลาย เพาะสารคดีเป็นข้อเขียนที่เน้นการให้ความรู้และสาระประโยชน์แก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ แต่ในขณะเดียวกันสารคดีมีลักษณะของการเขียนหลากหลายจากหนังสือวิชาการ ไปจนถึงข้อเขียนสั้น ๆ อ่านสนุก เพลินอารมณ์ และได้ความคิด

เมื่อสารคดีมีจำนวนปริมาณมากนัย และมีพัฒนาการต้านคุณภาพทั้งรูปแบบและเนื้อหาอยู่ตลอดเวลา การนำสารคดีมาศึกษาโดยเฉพาะจึงน่าจะเป็นการทำความเข้าใจงานเขียนสารคดีให้ถ่องแท้ขึ้น เพราะอันที่เราเรียกว่าได้อ่านสารคดีกันอยู่ทุกวัน ไม่น่าเก็บน้อย เนื่องจากในหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ จะมีงานเขียนที่เรียกว่าเป็นสารคดีมากกว่าบันเทิงคดี ดังนั้น ผู้เขียนจึงได้รวมรวมวิเคราะห์สารคดีที่มีหลากหลายทั้งแท้และ偽 หรือให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจประเภท ลักษณะ ลีลาการเขียน และคุณค่าของสารคดี แต่เนื่องจากในวิชานี้ ได้มีการกล่าวถึงสารคดีจำนวนมาก และสารคดีแต่ละเล่มมีความขาวไม่น้อย ผู้สอนจึงตัดตอนเนื้อความเด่น ๆ ในสารคดีบางเรื่องมาให้นักศึกษาอ่านเป็นตัวอย่าง หากสามารถทำได้ผู้ศึกษาควรจะได้อ่านหนังสือสารคดีเล่มนั้น ๆ ให้สมบูรณ์ทั้งเล่ม เพื่อจะได้ประโยชน์ในด้านความรู้ เกิดข้อคิด ได้สัมผัสอรรถรสและคุณค่าทางวรรณคดีของสารคดีเล่มนั้นด้วยตนเอง

ผู้เขียนเชื่อหวังว่านักศึกษาจะได้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ ทำให้นักศึกษามีนิสัยรักการอ่านสนใจอ่านสารคดีมากขึ้นกว่าเดิม ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่เกี่ยวกับสารคดี ข้อสังเกตเกี่ยวกับการอ่านสารคดี การวิเคราะห์คุณค่าสารคดีบางเล่ม ไปใช้ประโยชน์ในการอ่านสารคดีเล่มอื่นได้ รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ และความคิดอ่านของผู้ศึกษาด้วย

ผู้เขียนขอขอบคุณผู้เขียนสารคดีทุกท่าน ที่ทำให้ผู้อ่านมีหนังสือที่ให้ความรู้ ความคิด และความบันเทิง ผู้เขียนได้อ้างถึงสารคดีบางเล่มหรือยกมาวิเคราะห์เป็นตัวอย่างแก่นักศึกษา จึงขอแสดงความคราวและขอบคุณไว้ ณ ที่นี่ นอกจากนี้ยังขอขอบคุณนักเขียนและสำนักพิมพ์หลายแห่งที่กรุณาเอื้อเฟื้อหนังสือแก่ผู้เขียนเสมอมา ทำให้มีข้อมูลส่วนหนึ่งของสารคดีร่วมสมัยเพื่อใช้ในการเขียนตำราเล่มนี้ได้ในเวลาจำกัดเท่าที่มีอยู่

รัตนฤทธิ์ สังจันทร์

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓